

KLAGANDE

H.Å. Jemts Gräv i Orsa Aktiebolag, 556560-8824

Ombud: Advokat [REDACTED] och biträdande jurist [REDACTED]

MOTPART

Mora kommun

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Faluns dom den 5 december 2024 i mål nr 5007-24,
se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.

Kammarrätten avvisar överklagandet i den del det avser överprövning av
upphandlingen.

Kammarrätten avslår yrkandet om att avtalet ska förklaras ogiltigt.

YRKANDEN M.M.

H.Å. Jemts Gräv i Orsa Aktiebolag yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att bolagets anbud ska utvärderas och tilldelas kontraktet och i andra hand att upphandlingen ska göras om. Bolaget yrkar även att avtalet mellan Mora kommun och F:a Grefs AB ska ogiltigförklaras.

Bolaget framför bland annat följande. Kommunen har ingått avtal med vinnande leverantör i strid med förlängd avtalsspärr. Bolaget skulle ha vunnit upphandlingen om den var korrekt utförd. Att anse att uppdrag av liknande karaktär avser dikning utanför vägområde enligt väglagens (1971:948) och Trafikverkets definitioner strider mot upphandlingsdokumentets ordalydelse, transparensprincipen och likabehandlingsprincipen. Av bifogade ritningar, vilka utgjort en del av förfrågningsunderlaget, framgår att dikning ska ske längs en ca 2 500 meter lång sträcka bland annat längs vägbanor samt inom flygfältsområdet. Det framgår inte närmare av upphandlingsdokumentet vad som avses med vägområde eller dikning av mark. Om begreppet vägområde ska tolkas avse själva vägbanan och bl.a. dike så strider definitionen mot kravet att godta uppdrag av liknande karaktär och innebär att det finns ett grundläggande fel i upphandlingsdokumentet. Kravet på uppdrag av liknande karaktär avser även dränering av mark, vilket inte anges om det ska ha skett utanför vägområde. Dikning och dränering är synonyma begrepp. Bolagets referenser om dikning längs väg uppfyller därmed det obligatoriska kravet i upphandlingsdokumentet.

Bolaget ger bl.a. in tre ritningar.

Kommunen har upplyst om att avtal har tecknats med vinnande leverantör den 6 december 2024.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten finner skäl att meddela prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Överprövning av upphandling

Av 20 kap. 6 § andra stycket lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU, framgår att en upphandling inte får överprövas efter det att avtal har slutits mellan den upphandlande myndigheten och en leverantör.

Kammarrätten saknar laglig möjlighet att överpröva upphandlingen eftersom avtal har slutits mellan kommunen och en leverantör. Då överklagandet kom in efter att avtal tecknats ska det i denna del avvisas.

Överprövning av avtalets giltighet

Av 20 kap. 7 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten under pågående överprövning av en upphandling ingår ett avtal i strid med 10 §, ska rätten, på yrkande av leverantören, överpröva avtalets giltighet i enlighet med 13 b §.

Enligt 20 kap. 13 b § LOU ska ett avtal förklaras ogiltigt, om det har slutits i strid med tiodagarsfristen i 10 §. För ogiltighet krävs dessutom att någon annan bestämmelse i LOU har överträtts och att detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Av 20 kap. 10 § första stycket LOU följer att när en förlängd avtalsspärr gäller enligt 8 § får den upphandlande myndigheten inte ingå avtal förrän 10 dagar har gått från det att förvaltningsrätten avgjort målet.

Det har funnits en avtalsspärr under förvaltningsrättens handläggning av bolagets begäran om överprövning. Förvaltningsrätten avgjorde målet

genom dom den 5 december 2024 och tiodagarsfristen hade därmed inte löpt ut när kommunen ingick avtal den 6 december 2024. Kammarrätten konstaterar att kommunen därmed har slutit avtalet i strid med den fristen. För att avtalet ska ogiltighetsförklaras krävs emellertid även att någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i LOU har överträtts.

Bolaget åberopar samma omständigheter till stöd för sin talan i fråga om ogiltighet som avseende överprövning i förvaltningsrätten. Det finns därför inte anledning att av instansordningsskäl återförvisa målet till förvaltningsrätten för prövning av frågan om ogiltighet.

Kammarrätten instämmer i förvaltningsrättens bedömning att kommunens beslut att inte kvalificera bolaget vidare i upphandlingen inte kan anses stå i strid med vare sig förutsättningarna i upphandlingsdokumenten eller de grundläggande principerna i LOU. De ritningar som bolaget kommit in med föranleder inte kammarrätten att göra någon annan bedömning. Bolaget har framfört att kravet på uppdragsreferens avseende dränering av mark även kan avse dikning inom vägområde. Kammarrätten bedömer att det inte går att dra slutsatsen att referensuppdraget kan omfatta all form av dikning eller dränering. Någon annan grund för att ogiltigförklara kommunens avtal har inte bolaget åberopat. Bolagets yrkande om ogiltigförklaring av avtal ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (KR-01).

Anders Odmark
kammarrättsråd
ordförande

Martin Hamrin
kammarrättsråd

Annika Åhlin
kammarrättsråd
referent

Peter Gustafsson
kammarrättsfiskal
föredragande

Hur man överklagar

KR-01

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga det till Högsta förvaltningsdomstolen. Överklagandet ska skickas till kammarrätten. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet.

I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen senast den dag tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen är en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta förvaltningsdomstolen ska pröva ett överklagande. Högsta förvaltningsdomstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning eller

att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller kammarrättens beslut. Det är därför viktigt att du i överklagandet tar med allt som du vill föra fram.

Så här gör du

1. Skriv kammarrättens namn, målnummer och beslutsdatum.
2. Förklara vilken ändring du vill ha och varför du tycker att beslutet ska ändras.
3. Förklara varför du anser att Högsta förvaltningsdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd ovan).
4. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Bifoga de skriftliga bevis du hänvisar till om de inte redan finns i målet.
5. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om hur domstolen kan nå dig: e-postadresser, postadresser, och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till kammarrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Kammarrätten kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet, och då står kammarrättens beslut fast.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar kammarrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta förvaltningsdomstolen.

Har du tidigare fått handlingar med förenklad delgivning kan även Högsta förvaltningsdomstolen skicka handlingar på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med kammarrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.